

Załącznik do Uchwały Nr III/.../2018
Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim
z dnia 27 grudnia 2018 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
<hr/>	
Rozdział I	
Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie	4
<hr/>	
Rozdział II Diagnoza	
Alkoholizm i narkomania na terenie gminy Sępólno Krajeńskie	23
<hr/>	
Rozdział III	
Zasoby umożliwiające realizację Programu.	31
<hr/>	
Rozdział IV	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania	37
<hr/>	
Rozdział V	
Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania	43
<hr/>	
Rozdział VI	
Wskaźniki monitoringu w 2019 roku i spodziewane efekty realizacji Programu	46
<hr/>	
Rozdział VII	
Źródła finansowania programu	46

Wprowadzenie

Styl życia człowieka w wysokim stopniu determinuje jego zdrowie. Zachowania zdrowotne kształtują się przez całe życie, zaczynając oczywiście od wczesnego dzieciństwa. Obecnie uważa się, iż problem nikotynizmu, spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych powinno rozpatrywać się łącznie. Papierosy i alkohol torują drogę do sięgania po narkotyki. Co za tym idzie używanie substancji psychoaktywnych łączy się z innymi zachowaniami ryzykownymi tworząc zespół zachowań ryzykownych charakterystyczny dla wieku młodocianego.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Nadużywanie alkoholu jest niezmiernie niebezpieczne w młodym wieku, prowadzi do zaburzeń w rozwoju psychicznym i fizycznym oraz społecznym. Nikotynizm natomiast Światowa Organizacja Zdrowia uważa za czynnik najpoważniejszego ryzyka zdrowotnego i główną przyczynę przedwczesnej umieralności. Narkotyki obok papierosów i alkoholu są najczęściej stosowaną przez młodzież substancją psychoaktywną, a wiek inicjacji alkoholowej, tytoniowej oraz narkotykowej z roku na roku obniża się.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 jest dokumentem wskazującym zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii i podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Podstawy:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.),
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016- 2020.

Rozdział I

1. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku”.

Informacja o badaniu: „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku”.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.

W ankiecie badawczej wśród osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków a także przemoc domowa. W badaniu wśród uczniów uwzględnione zostały takie obszary jak spożywanie alkoholu, palenie tytoniu, używanie narkotyków oraz dopalaczy, przemoc rówieśnicza oraz domowa.

Wybór metody ilościowej sprawił, że najbardziej dogodną metodą była ankieta w formie aplikacji internetowej. Próba z populacji uczniów szkół z terenu gminy Sępólno Krajeńskie obejmuje łącznie 755 uczniów klas 5 i 6 szkół podstawowych, gimnazjum oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Badania prowadzone były na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku.

1.1. Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie.

Poprosiliśmy o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem, jako bardzo poważny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców. Na pierwszym miejscu badani usytuowali bezrobocie, uznając je za najbardziej palący problem – pociągający za sobą szereg innych konsekwencji o charakterze psychologicznym i społecznym.

Równie istotnym problemem społecznym w świadomości mieszkańców gminy jest alkoholizm. Wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje priorytetowy kierunek działań, jakie powinien podejmować samorząd w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Triadę najważniejszych problemów społecznych zamyka zubożenie społeczeństwa, która jest efektem najistotniejszego zdaniem badanych problemu, którym jest bezrobocie.

Problemy społeczne	Bardzo istotny	Istotny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	64 %	22 %	14 %	0 %	0 %
Alkoholizm	16,67 %	51,33 %	30,67 %	1,33 %	0 %
Zubożenie społeczeństwa	22 %	31,33 %	42,67 %	4 %	0 %
Kryzys rodziny	17,33 %	16,67 %	48 %	18 %	0 %
Wzrost przestępczości	2,67 %	11,33 %	47,33 %	38,67 %	0 %
Narkomania	1,33 %	14,67 %	56 %	28 %	0 %
Kryzys norm moralnych	0,67 %	7,33 %	44,67 %	46,67 %	0,67 %
Problemu mieszkaniowe	1,33 %	14,67 %	24 %	57,33 %	2,67 %
Zanieczyszczenie środowiska	6 %	24 %	38 %	25,33 %	6,67 %

Tabela 1. Ocena ważności problemów społecznych na terenie gminy.

Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych w życiu osób nieposiadających zatrudnienia. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Budzi obawy o własny los i możliwości przetrwania całej rodziny, a także odbija się negatywnie na samopoczuciu

i stanie zdrowia bezrobotnego. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji społecznej.

1.2. Postawy dorosłych mieszkańców wobec alkoholu.

Nie sposób wymienić wszystkich szkód powodowanych nadużywaniem alkoholu, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn), a także o szkodach społecznych (przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny) oraz ekonomicznych.

Pomimo, iż wyżej wymienione szkody są daleko idące i wymiennie (finansowo) bardzo wysokie, ciągle nie udaje się opanować zjawiska nadmiernego spożywania alkoholu, zarówno wśród dorosłych jak i młodszych mieszkańców naszego kraju.

Badania CBOS na rok 2015 pokazują, że napoje alkoholowe ogółem spożywa 89,7% badanych, abstynencję zaś deklaruje nieco ponad 10%. Widzimy, iż spożywanie jakichkolwiek napojów alkoholowych jest naprawdę popularnym zjawiskiem, a osób niepijących jest niewiele. Nieco ponad 3% badanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najwięcej, bo ponad 18% badanych pije średnio 2-3 razy w miesiącu. Co więcej, respondenci deklarują, że spożywają napoje alkoholowe przez średnio 52 dni w roku, możemy zatem stwierdzić, iż przeciętny konsument pije co 7 dni, tj. raz w tygodniu. ¹

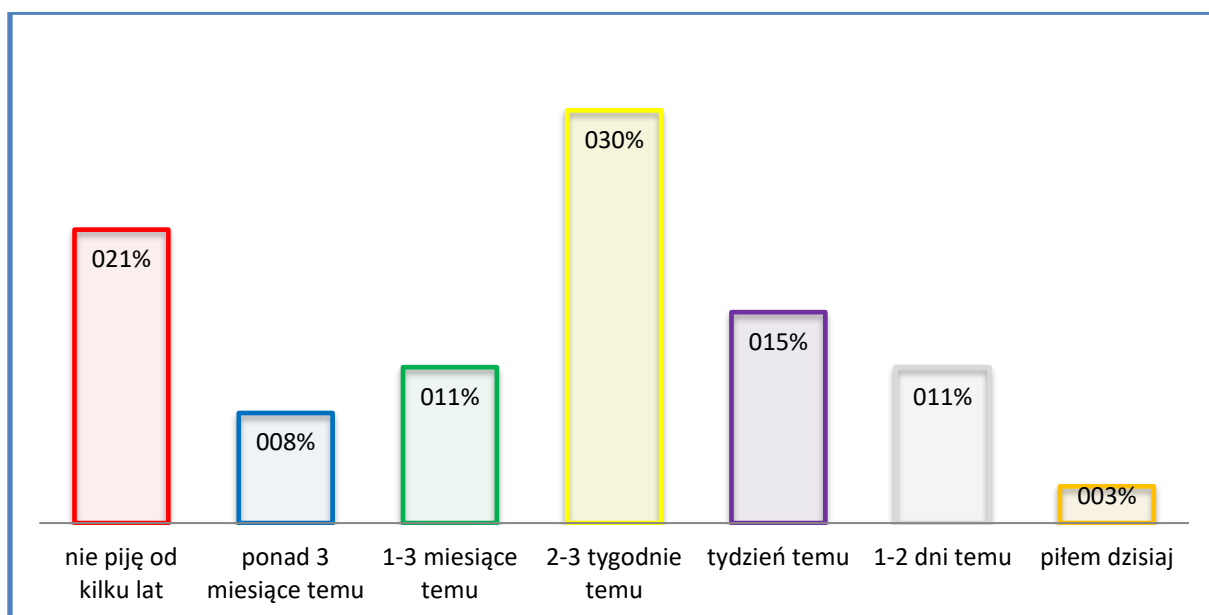
Deklaracje badanych mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych.

Okazuje się, bowiem, iż w ciągu od jednego do trzech miesięcy ostatni raz alkohol piło 11,33% spośród 150 przebadanych dorosłych mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie. Do spożycia alkoholu tydzień temu przyznało się 15,33% badanych mieszkańców. Wśród badanych było 21,33% abstynentów lub osób, które nie spożywały alkoholu w ciągu ostatnich kilku lat. 8% ankietowanych deklaruje, że nie pije dłużej niż 3 miesiące. Ostatni kontakt z alkoholem 2-3 tygodnie temu deklaruje 30 procent badanych, 11,33% stanowią osoby spożywające alkohol 1-2 dni temu, a pozostałe 2,67% twierdzi, że piło dzisiaj. Wśród osób niepijących było 35,53% kobiet i 6,76% mężczyzn. Bez względu na płeć najczęściej wybieraną odpowiedzią przez respondentów była „ostatnio piłem/am 2-3 tygodnie temu” wskazało ją 25% kobiet i 35,14% mężczyzn.

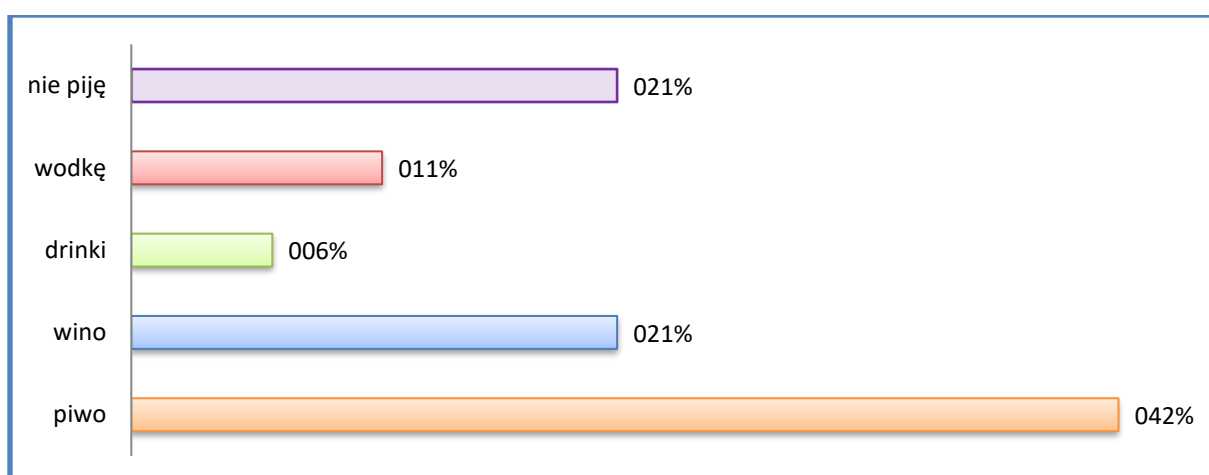
¹CBOS,

Oszacowanie rozpowszechnienia wybranych uzależnień behawioralnych oraz analiz korelacji pomiędzy występowaniem uzależnień behawioralnych a używaniem substancji psychoaktywnych, 2015r.

Wykres 1. Kiedy ostatni raz piłaś/piłeś alkohol?

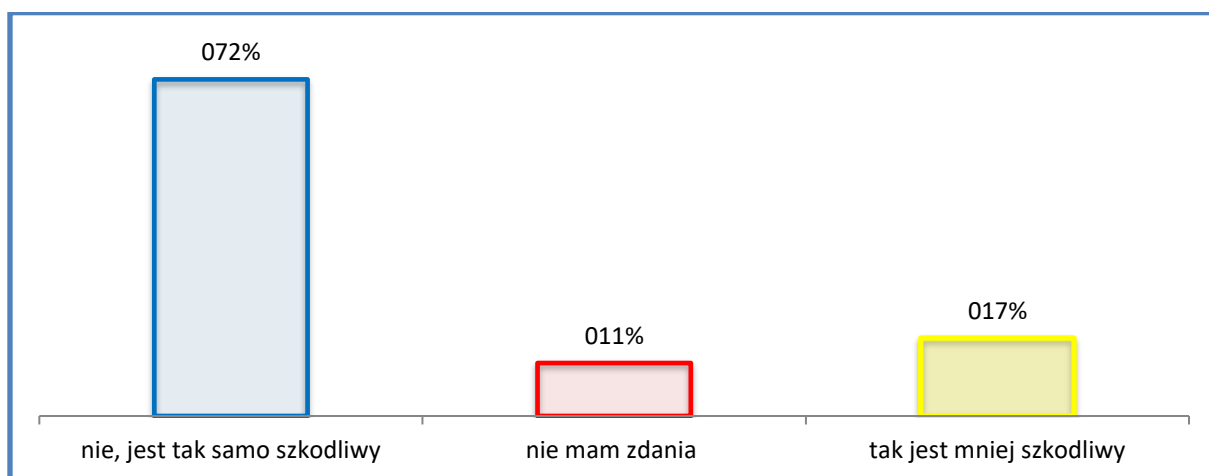
W odpowiedzi na pytanie odnośnie rodzaju spożywanego alkoholu respondenci najczęściej wskazują piwo 42%. 20,67% wskazało, iż najczęściej spożywa wino i tyle samo deklaruje, że nie pije alkoholu. Wódkę jako najczęściej spożywany alkohol wybiera 10,67% badanych, a pozostałe 6% drinki. Uwzględniając płeć respondenta najczęściej wybieranym alkoholem przez kobiety w gminie Sępólno Krajeńskie jest wino do jego spożywania przyznaje się 28,95% ankietowanych. Mężczyźni natomiast najczęściej spożywają piwo- odpowiedź ta wskazała ponad połowa respondentów- 56,76%.

Wykres 2. Jaki rodzaj alkoholu spożywasz najczęściej?

Wyniki badań wskazują na to, że duża część mieszkańców gminy ma świadomość szkodliwości alkoholu zawartego w piwie, winie i wódce. Spośród badanych 72% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie czy winie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce

i innych wyżej procentowych alkoholach. Kolejne 11,33% nie ma zdania na ten temat. 16,67% uważa, że jest to mniej szkodliwy alkohol.

Wykres 3. Czy alkohol zawarty w piwie i winie jest mniej groźny od tego zawartego w wódce?

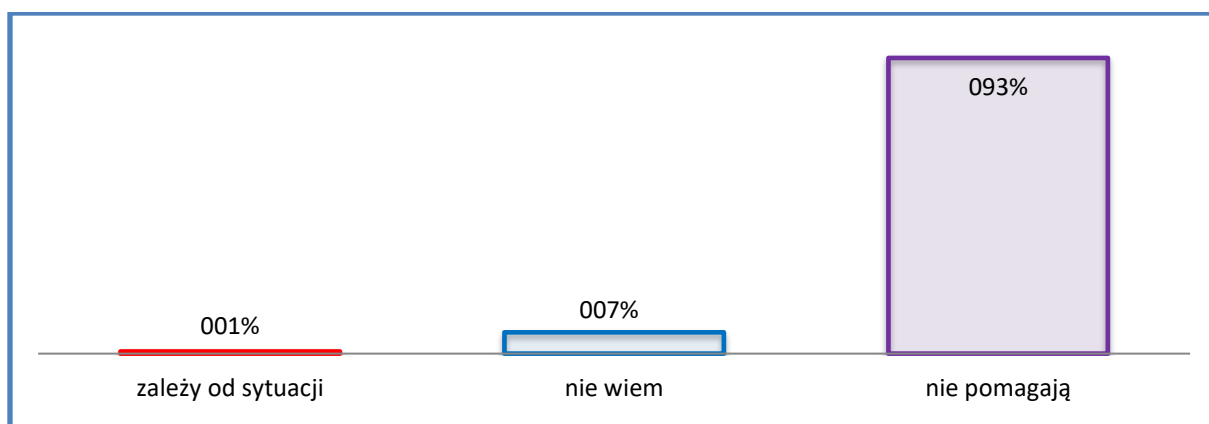
1.3. Postawy dorosłych mieszkańców gminy wobec narkotyków.

Wyniki pokazują, że w większości mieszkańcy gminy Sępólno Krajeńskie nie znają osób zażywających narkotyki. Spośród badanych mieszkańców gminy 88% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. 10,67% respondentów przyznało, że zna do pięciu osób, które sięgają po narkotyki. 1,33% wskazało na odpowiedź do 10 osób.

Zapytaliśmy także mieszkańców, czy w swoim otoczeniu znają miejsca, w których można zdobyć narkotyki. Jak pokazują badania mieszkańcy nie znają takich miejsc. Wśród badanych znalazło się jedynie 1,33% ankietowanych, którzy wiedzą gdzie można zakupić narkotyki. Pozostałych – 98,67% badanych odpowiedziało, że nie znają takich miejsc.

Sięganie po alkohol w sytuacjach kryzysowych to jeden z sygnałów ryzykowanego picia alkoholu, mogącego grozić uzależnieniem. Również używanie narkotyków w takich sytuacjach nasila się ich uzależniające działanie. Badani mieszkańcy gminy nie są skłonni traktować alkoholu i narkotyków za dobry sposób na radzenie sobie ze stresem. Zdecydowana większość mieszkańców – 92,67% uważa, że alkohol lub narkotyki nie pomagają w kryzysie. Jednocześnie 0,67% uzależnia to od konkretnej sytuacji. 6,67% badanych przyznaje, że nie posiada wiedzy na ten temat. Żaden z ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy nie uważa tych używek za dobry sposób pomagania sobie w trudnych chwilach.

Wykres 4. Czy uważa Pani/Pan, że sięganie po alkohol i narkotyki jest dobrym sposobem na radzenie sobie z problemami?

Mieszkańcy gminy są dosyć radykalni w zakresie poglądów dotyczących szkodliwości substancji zwanych dopalaczami. 94% badanych uznało, że są to substancje tak samo szkodliwe, zaledwie 0,67 % było przeciwnego zdania, a pozostałe 5,33% badanych nie miało wiedzy w tym temacie.

1.4. Przemoc w opiniach dorosłych mieszkańców

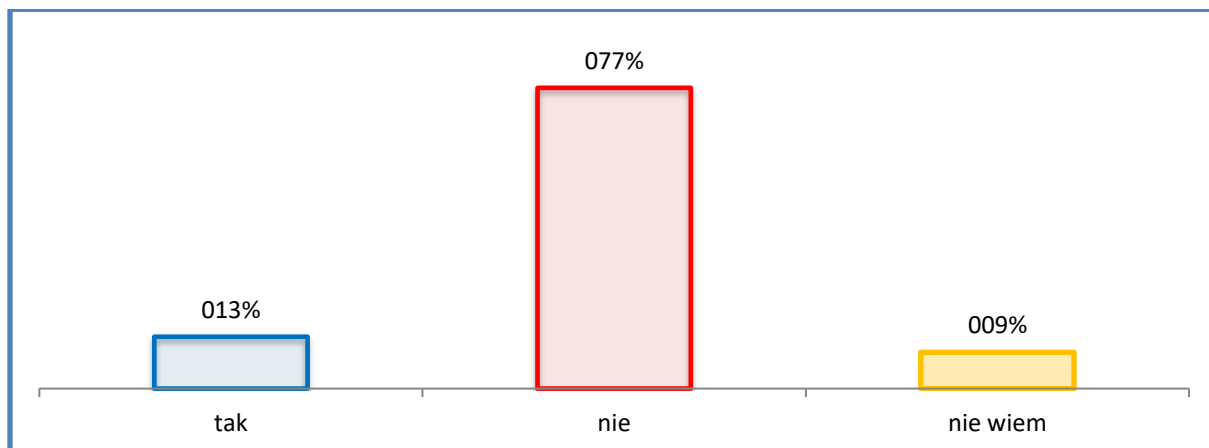
W ostatnich latach do publicznej wiadomości dociera wiele informacji na temat różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym – w tym przede wszystkim w szkole. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami.

W przypadku przemocy domowej, ofiary zmuszone są do przyznania się do osobistych porażek, jako żon, mężów, matek czy dzieci. Przemoc traktują, jako sytuację poniżającą, wstydlivą, stąd ogromne bariery przez przyznaniem się do tego typu incydentów.

Dorośli mieszkańcy gminy Sępólno Krajeńskie w zdecydowanej większości są przekonani, co do tego, iż kary fizyczne i surowe traktowanie dziecka nie stanowią dobrej metody wychowawczej. Warto jednak poznać szczegółowy rozkład odpowiedzi na pytania oscylujące wokół problematyki przemocy.

Wśród ankietowanych znalazła się grupa, która jest zwolennikiem rygorystycznego wychowywania dzieci. Potwierdza to fakt, że 13,33% badanych uważa, iż dziecko powinno bać się rodziców, bo wtedy łatwiej jest uzyskać posłuszeństwo i szacunek. Przeciwnych takiej postawie jest zdecydowana większość badanych -77,33% respondentów, którzy twierdzą, że dziecku w okresie dorastania nie powinien towarzyszyć lęk przed rodzicami. 9,33% nie wie jakiej odpowiedzi udzielić na takie pytanie. Analizując to pytanie z uwzględnienie

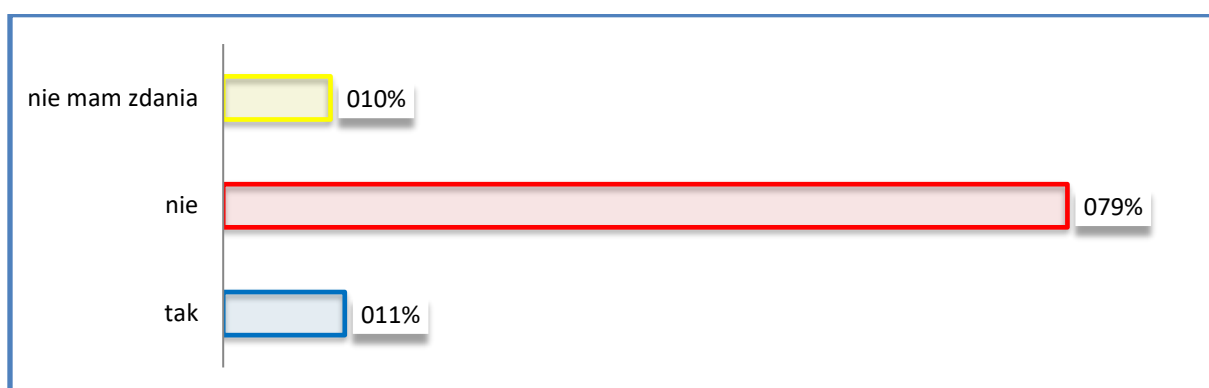
płci respondenta, 82,89% kobiet odpowiedziało, że dziecko nie powinno bać się rodzica, w przypadku mężczyzn było to 71,62%.

Wykres 5. Czy uważa Pani/Pan, że dziecko powinno bać się rodziców?

Mieszkańcy gminy są zwolennikami regulacji prawnych w tym zakresie. Za ustawowym zakazem bicia dzieci opowiada się 63,33% (w tym 75% kobiet i 51,35% mężczyzn), zaś 24% jest przeciwnych tego typu prawnej regulacji. 12,67% respondentów nie ma zdania w tej kwestii.

Co więcej przeważająca część mieszkańców gminy – 78,67% nie pochwała stosowania kar cielesnych w procesie wychowywania dzieci, natomiast 11,33% nadal uważa, że jest to dobra metoda wychowawcza. 10% respondentów nie ma zdania na ten temat.

Wykres 6. Czy rodzice mają prawo stosować kary cielesne?

1.5. Problemy społeczne wśród dzieci i młodzieży

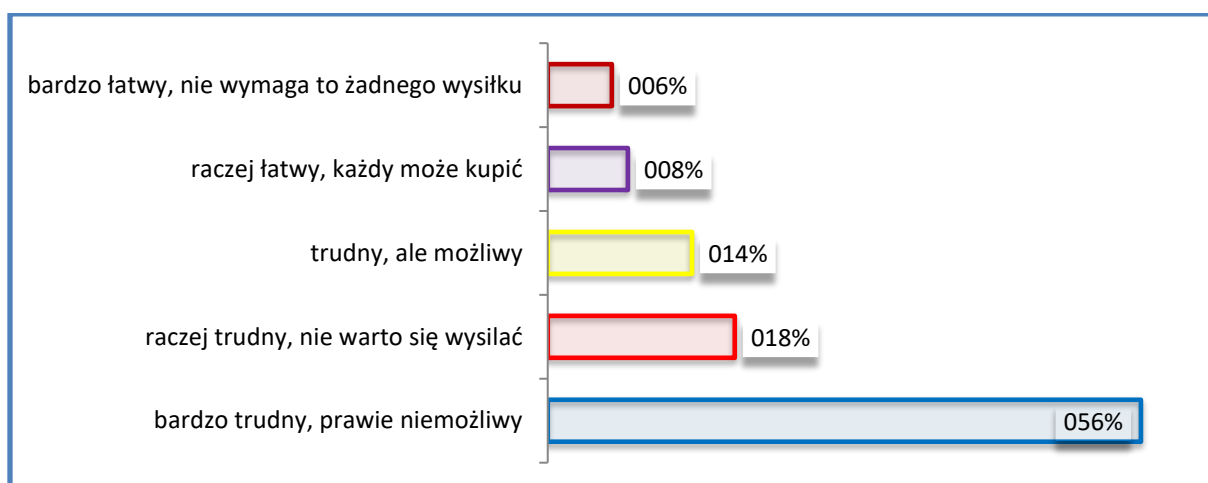
Palenie papierosów wśród uczniów szkół podstawowych.

Kolejne zagadnienie badań dotyczyło doświadczeń uczniów z wyrobami nikotynowymi. Zapytaliśmy uczniów czy mają już za sobą inicjację nikotynową. Wśród

badanych uczniów z terenu gminy Sępólno Krajeńskie 2% przyznało się do pierwszych kontaktów z papierosami. Było to zaledwie czterech chłopców. Zdecydowana większość – 98% uczniów odpowiedziała, że jeszcze nigdy nie zdarzyło im się palić papierosów. Jeszcze lepszym sygnałem jest wynik, że osoby mające za sobą zapalenie pierwszego papierosa w większości zapaliły go tylko raz.

Zapytaliśmy także uczniów, czy w swoim środowisku znają osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po papierosy. 31,5% odpowiedziało, że owszem ma takie znajomości. Pozostałe 68,5% udzieliło odpowiedzi przeczącej.

W kolejnym pytaniu poprosiliśmy uczniów o odpowiedź czy uważają papierosy za produkt trudno dostępny. 6% uważa, że zakup papierosów jest bardzo łatwy i nie wymaga żadnego wysiłku, a kolejne 7,5% jest zdania, że jest to zadanie raczej łatwe i właściwie każdy może je kupić. 55,5% badanych twierdzi, że jest to bardzo trudne zadanie, prawie nie możliwe. 17,5% uważa zakup papierosów za raczej trudny i nie warty wysiłku. Dla 13,5% uczniów kupno papierosów to zadanie trudne, ale możliwe.

Wykres 7. Czy uważasz, że w Twoim środowisku dostęp do papierosów jest?

Uczniowie dość wysoko oceniają swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji palenia. 43,5% uczniów zna ogólne skutki palenia, i tyle samo – 43,5% potrafi powiedzieć jaki wpływ ma palenie na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 13% badanych uczniów nie zna konsekwencji palenia papierosów.

Powyższa analiza pozwala stwierdzić, iż w większości badani uczniowie nie palili jeszcze papierosów, natomiast nieletni palący w ich środowisku to nie taki rzadki przypadek. Dobrym sygnałem jest wysoka świadomość badanych o skutkach zdrowotnych palenia papierosów.

Picie alkoholu wśród uczniów szkół podstawowych.

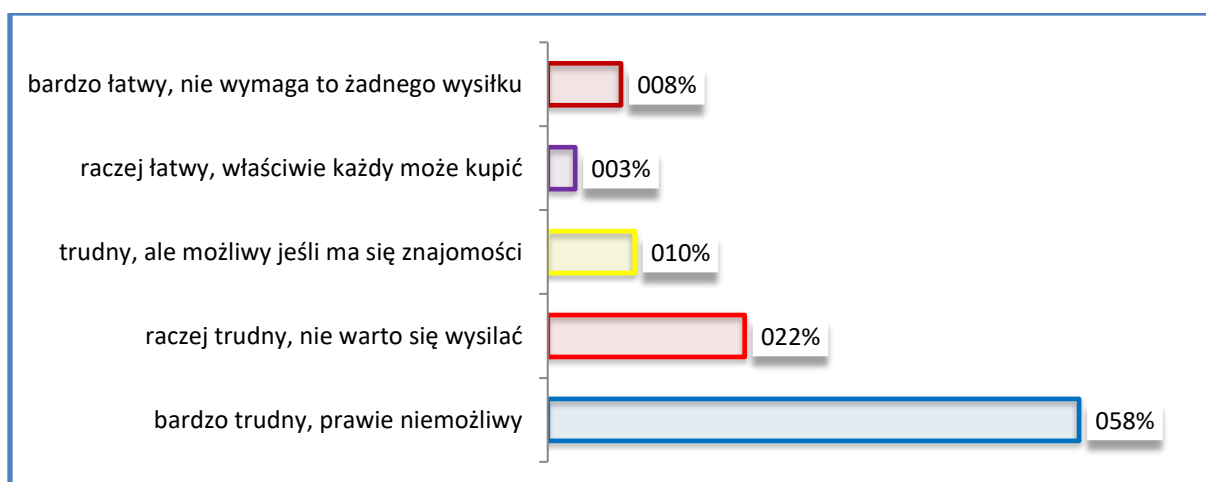
Wśród uczniów klas 5 i 6 szkół podstawowych z terenu gminy pierwszy kontakt z alkoholem deklaruje 4% uczniów. Są to zaledwie cztery dziewczęta i czterech chłopców. Pozostali badani – 96% przyznaje, że nie piła jeszcze alkoholu.

Z deklaracji uczniów szkół podstawowych, którzy mają już za sobą pierwszy kontakt z alkoholem wynika, że wszyscy badani sięgnęli po alkohol z własnej woli i nikt ich do tego nie namawiał.

W kolejnym pytaniu chcieliśmy dowiedzieć się czy biorący udział w badaniu uczniowie znają w swoim otoczeniu osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po alkohol. 25% badanych odpowiedziało, że zna takie osoby.

Uczniowie szkół podstawowych wysoko ocenia swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu. Zdaniem 45% uczniów posiada ogólną wiedzę na temat skutków picia, a 27% deklaruje, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Niemniej jednak 28% uczniów przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

Co więcej, zdecydowana większość badanych uczniów szkół podstawowych uważa alkohol za towar trudnodostępny. 58% uczniów jest zdania, że kupno alkoholu jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. 21,5% twierdzi, że zakup alkoholu jest raczej trudny stąd nie warto nawet podejmować wysiłku. 9,5% uważa, iż jest to trudne zadanie i wymaga znajomości. 8% uważa, że zakup alkoholu jest raczej łatwy i nie wymaga dużego wysiłku i znajomości, Także 3% badanych twierdzi wręcz, że właściwie każdy może swobodnie nabyć napoje alkoholowe.

Wykres 8. Czy uważasz, że w Twoim środowisku dostęp do alkoholu jest?

Powyższa analiza pokazuje, że badani uczniowie w większości nie sięgają po alkohol. W przypadku tych, którzy się na niego skusili zrobili to z własnej woli i nikt ich do tego nie namawiał. Co więcej uczniowie uważają alkohol za towar trudnodostępny. Mają też wysoką świadomość konsekwencji zdrowotnych spożywania alkoholu.

Uczniowie szkół podstawowych wobec problemu narkomanii

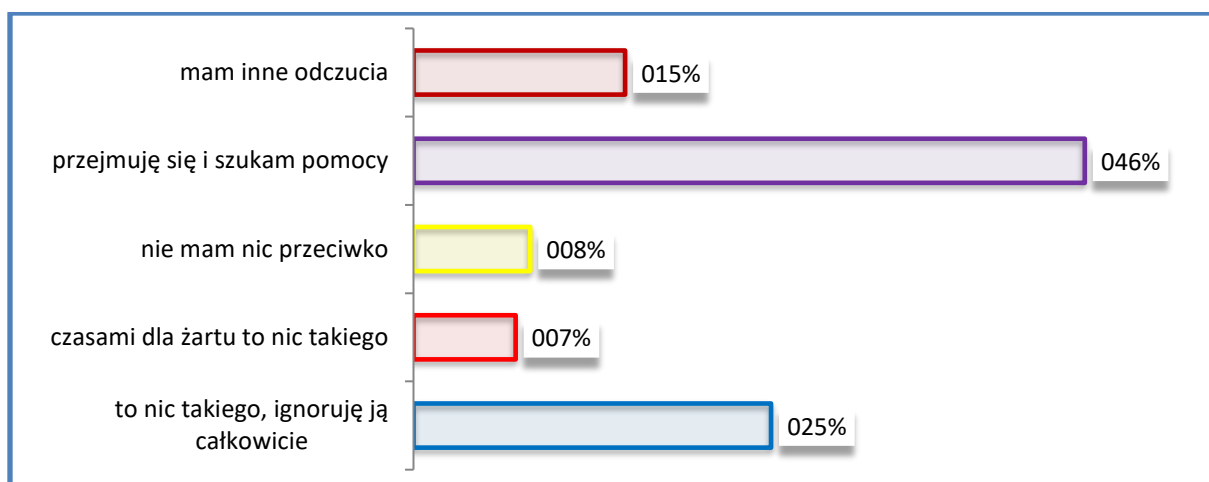
Z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów szkoły podstawowej na temat problemu narkomanii wynika, że zdecydowana większość badanych nie zna w swoim środowisku osób zażywających narkotyki- 94%.

Co więcej, pytając o to, czy narkotyki pomagają w sytuacji kryzysowej większość badanych- 89,5% odpowiedziała przecząco. 10% nie wiedziało, a 0,5% udzieliło odpowiedzi, iż zależy to od sytuacji.

Gdy pytaliśmy o konsekwencje zdrowotne stosowania narkotyków, 47,5% badanych uczniów wie ogólnie, jakie są skutki zdrowotne ich zażywania. 24% jest w stanie wskazać ich wpływ na poszczególne funkcje organizmu, a 28,5% tych konsekwencji nie zna. Ponadto 34,5% uczniów nie zna także prawnych konsekwencji posiadania narkotyków. Kary te zna 40% badanych uczniów, a 25,5% potrafi powiedzieć dokładnie, jakie grożą za to sankcje.

Uczniowie szkoły podstawowej wobec zjawiska cyberprzemocy.

W kolejnym pytaniu poprosiliśmy uczniów o odpowiedź na pytanie czy wiedzą czym jest cyberprzemoc. 60% badanych uczniów przyznało, że wie czym jest cyberprzemoc. Kolejne pytanie pokazało, że 46% uczniów przejmują się i stara się szukać pomocy wobec aktów cyberprzemocy. 24,5% ignoruje cyberprzemoc i uważa, że to nic takiego. Kolejne 7% jest zdania, że czasami dla żartu to nic takiego, natomiast 8% nie ma nic przeciwko zjawisku cyberprzemocy. 14,5% uczniów ma inne odczucia. Uwzględniając płeć respondenta 47,66% dziewcząt przyznaje, że przejmują się i szuka pomocy, w przypadku chłopców jest to 44,09% ankietowanych. 21,50% dziewcząt i 27,96% chłopców ignoruje takie zjawisko.

Wykres 9. Jakie są Twoje odczucia wobec cyberprzemocy?

Jedną z najboleśniejszych form cyberprzemocy jest nagrywanie telefonem komórkowym filmów wideo bez zgody osoby filmowanej. Wśród ankietowanych najliczniejszą grupę – 62% stanowią uczniowie, którzy twierdzą, że taka sytuacja nigdy nie miała miejsca. Kolejne 28% przyznaje, że nie przypomina sobie takiej sytuacji a 10% stwierdza, że takie zdarzenie miało miejsce.

Zapytaliśmy także uczniów czy znają jakieś organizacje lub serwisy internetowe, które udzielają pomocy w sytuacjach zetknięcia się z cyberprzemocą. 36,5% uczniów potrafi wskazać choć jedną instytucję lub organizację, która zajmuje się taką pomocą. Pozostali badani – 63,5% nie zna ani jednej takiej organizacji.

Picie alkoholu wśród uczniów gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych

Gdy zapytaliśmy uczniów, czy i kiedy zdarzyło im się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy 55,87% gimnazjalistów i 15,23% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że taka sytuacja nie miała jeszcze miejsca. Spośród 158 gimnazjalistów i 167 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 8,10% młodszych ankietowanych i 7,61% starszych wskazało wiek 11 lat jako początek swojej inicjacji alkoholowej. Wiek 12 lat wskazało 8,94% uczniów gimnazjum i 3,55% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 13 lat to początek pierwszych inicjacji alkoholowych dla 11,17% uczniów z młodszej grupy badanych i 13,20% starszych. 9,5% gimnazjalistów i 16,75% uczniów szkół ponadgimnazjalnych podaje wiek 14 lat, a 4,75% młodszych ankietowanych i 20,3% starszych wskazuje na wiek 15 lat. Pierwszą próbę wypicia napoju alkoholowego w wieku 16 lat ma za sobą 1,68% gimnazjalistów i 23,36% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Czy i kiedy zdarzyło Ci się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Nigdy	55,87% -200 osób	15,23%- 30 osób
11 lat	8,10%- 29 osób	7,61%- 15 osób
12 lat	8,94%- 32 osoby	3,55%- 7 osób
13 lat	11,17%- 40 osób	13,20%- 26 osób
14 lat	9,5%- 34 osoby	16,75%- 33 osoby
15 lat	4,75%- 17 osób	20,30%- 40 osób
16 lat	1,68%- 6 osób	23,35%- 46 osób

Tabela 2. Czy i kiedy zdarzyło Ci się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy?

Spośród tych, którzy pili już alkohol – większość bo 78,48% gimnazjalistów oraz 73,65% uczniów szkół ponadgimnazjalnych wskazuje, iż do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy. Pozostałe 21,52% młodszych badanych i 26,35% starszych pierwszy raz alkoholu próbowało za namową osób trzecich.

Z kolei zapytaliśmy uczniów mających za sobą już inicjację alkoholową, jak często sięgają po alkohol. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu 38,61% uczniów gimnazjum i 41,92% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do jednorazowego kontaktu z alkoholem przyznało się 48,73% uczniów z młodszej grupy badawczej i 8,98% ze starszej. Kilka razy w miesiącu sięga po alkohol 38,32% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 9,49% uczniów gimnazjum, zaś kilka razy w tygodniu 1,90% młodszych badanych i 7,78% starszych. 1,27% młodszych respondentów i 2,99% starszych deklaruje, że sięga po alkohol prawie codziennie. Z badań wynika, że ankietowani mający za sobą próbę picia alkoholu nie spożywają go regularnie. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych jak i gimnazjalnych piją najczęściej kilka razy w roku. Należy jednak zwrócić uwagę na procent spożywających alkohol kilka razy w miesiącu wśród starszej grupy respondentów gdyż jest on naprawdę alarmujący.

Jak często sięgasz po alkohol	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Codziennie, lub prawie codziennie	1,27%- 2 osoby	2,99%- 5 osób
Kilka razy w tygodniu	1,90%- 3osoby	7,78 %- 13 osób
Kilka razy w miesiącu	9,49% -15 osób	38,32%- 64 osoby
Kilka razy w roku	38,61%- 61 osób	41,92%- 70 osób
Piłam/ em tylko raz	48,73% – 77 osób	8,98%- 15 osób

Tabela 3. Jak często sięgasz po alkohol?

Pytając ankietowanych o najczęstsze powody sięgania po alkohol udało nam się uzyskać następujące informacje. 63,29% gimnazjalistów oraz 83,83% uczniów szkół ponadgimnazjalnych twierdzi, że sięga po alkohol dla towarzystwa, z kolei 3,80%% uczniów młodszych oraz 2,99% uczniów starszych uważa, że to przyzwyczajenie. 8,86% gimnazjalistów oraz 3,59% uczniów szkół ponadgimnazjalnych podaje, iż częstym powodem sięgania po alkohol jest fakt, że są samotni lub źli. Pozostałe 9,58% starszych i 24,05% młodszych uczniów podaje inne sytuacje, jak sylwester, domówka.

Dane uzyskane w tym pytaniu pozwalają stwierdzić, że obie grupy badanych najczęściej sięgają po alkohol dla towarzystwa choć w starszej grupie badanych jest to dużo częstsze.

Dla czego najczęściej sięgasz po alkohol	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Dla towarzystwa	63,29%- 100 osób	83,83%- 140 osób
Z przyzwyczajenia	3,80%- 6 osób	2,99%- 5 osób
Kiedy jestem smutny lub zły	8,86%- 14 osób	3,59%- 6 osób
W innej sytuacji	24,05%- 38 osób	9,58%- 16 osób

Tabela 4. Dlaczego najczęściej sięgasz po alkohol?

Następnie badani uczniowie odpowiadali na pytanie, po jaki alkohol sięgnęli w ciągu ostatnich 30 dni. Z badań wynika, że starsza młodzież zamieszkująca gminę Sępólno Krajeńskie najczęściej sięga po piwo - 67,07%, tak samo jak młodszy ankietowani – 69,62%. Na drugim miejscu po wódkę – 22,16% starszych badanych i 12,66% młodszych. Triadę zamyka wino wybrane przez 6,59% uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 8,86% gimnazjalistów. Cydr wskazało jedyne 1,80% uczniów starszych i 5,06% młodszych. Do spożywania alkopopu w ciągu ostatnich 30 dni przyznało się 3,80% gimnazjalistów

oraz 2,40% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Analizując odpowiedzi badanych w rozróżnieniu na płeć to i tak bez względu na wiek ankietowanych piwo było alkoholem najczęściej spożywanym przez respondentów. Gimnazjaliści(70,73% dziewcząt i 68,42% chłopców). Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (66,27% dziewcząt i 67,80% chłopców)

Rodzaj alkoholu wybierany przez młodzież w ciągu 30 dni	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Piwo	69,62%- 110 osób	67,07%- 112 osób
Cydr	5,06%- 8 osób	1,80%- 3 osoby
Alkopop	3,80%- 6 osób	2,40%- 4 osoby
Wino	8,86%- 14 osób	6,59%- 11 osób
Wódka	12,66%- 20 osób	22,16%- 37 osób

Tabela 5. Rodzaj alkoholu wybierany przez młodzież w ciągu 30 dni

Dane zamieszczone w poniższej tabeli pokazują wyniki badań z wyszczególnieniem uczniów klas III gimnazjum i II liceum w porównaniu do badania ESPAD 2015.

Poziom klasy		Sępólno Krajeńskie	Kujawsko- Pomorskie	Polska
III klasa gimnazjum	Piwo	59,46% - 44 osoby	57,5%	51,3%
	Cydr	8,11 % - 6 osób	9,6%	9,0%
	Alkopop	4,05%- 3 osoby	5,7%	5,3%
	Wino	10,81%- 8 osób	22,1%	21,1%
	Wódka	17,57%- 13 osób	34,4%	33,1%
II klasa szkoły ponadgimnazjalnej	Piwo	63,27%- 62 osoby	81,3%	78,9%
	Cydr	2,04%- 2 osoby	15,0%	14,9%
	Alkopop	2,04%- 2 osoby	7,8%	8,4%
	Wino	8,16%- 9 osób	39,0%	37,7%
	Wódka	24,49%- 24 osoby	64,4%	65,2%

Tabela 6. Rodzaj alkoholu wybierany przez młodzież w ciągu ostatnich 30 dni w porównaniu z badaniami ESPAD 2015

Nie zabrakło też pytania na temat znajomości osób poniżej 18 roku spożywających alkohol w środowisku badanych. 61,73% gimnazjalistów i aż 88,32% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznała, że zna takie osoby. Pozostałe 11,68% starszych

respondentów oraz 38,27% młodszych twierdzi, iż nie zna nieletnich pijących alkohol. Niestety uzyskane odpowiedzi na to pytanie obrazują, że wraz z wiekiem rośnie liczba takich znajomości.

Gdy zapytaliśmy, jak trudny jest dostęp do alkoholu w środowisku badanych - 24,30% gimnazjalistów, i 3,05% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że bardzo trudny, prawie niemożliwy. 20,11% młodszych ankietowanych i 5,58% starszych wybrało odpowiedź, że jest on raczej trudny i nie warto się wysilać. Odpowiedzi, że taki zakup jest trudny, ale jak się poprosi odpowiednie osoby, to można udzieliło 31,01% gimnazjalistów oraz 21,32% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 16,20% młodszych respondentów i 33,50% starszych twierdzi, że jest to zakup raczej łatwy, właściwie każdy może go kupić, a 8,38% gimnazjalistów i 36,55% uczniów starszych iż jest to zakup bardzo łatwy i nie wymaga żadnego wysiłku.

Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że starsi uczniowie nie mają zbyt dużego problemu z alkoholem i wraz z wiekiem ten dostęp jest coraz łatwiejszy. Ponadto z odpowiedzi gimnazjalistów wynika, że najprostszym i najczęstszym sposobem do zdobycia napojów alkoholowych jest poproszenie odpowiednich osób o jego kupno.

Dostęp do napojów alkoholowych w Twoim środowisku	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Bardzo trudny, prawie niemożliwy	24,30%	3,05%
Raczej trudny, nie warto się wysilić	20,11%	5,58%
Trudny, ale jak się poprosi właściwe osoby to można	31,01%	21,32%
Raczej łatwy, prawie każdy może kupić	16,20%	33,50%
Bardzo łatwy nie wymaga żadnego wysiłku	8,38%	36,55%

Tabela 7. Dostęp do napojów alkoholowych w środowisku badanych

Badani z obu grup wysoko oceniają wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu. 33,80% gimnazjalistów oraz 37,06% uczniów szkół ponadgimnazjalnych potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma alkohol na poszczególne funkcje organizmu. 54,19% młodszych ankietowanych oraz 52,79% starszych potrafi wskazać ogólne skutki picia alkoholu.

Natomiast 12,01% uczniów młodszych oraz 10,15% starszych badanych nie zna tych konsekwencji.

Narkotyki wśród uczniów gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych

Narkomania, z którą boryka się współczesne społeczeństwo polskie ma obecnie nowe oblicze. Dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, przy czym trudno jest ustalić jakąkolwiek statystyczną prawidłowość odnośnie środowisk, które są „narkomanotwórcze”. Młodzi ludzie biorący narkotyki pochodzą zarówno z rodzin biednych – jak i bogatych, pełnych i rozbitych, z małych miasteczek – i dużych miast. Nie bez wpływu na to zjawisko pozostaje sytuacja ogólnospołeczna w Polsce.

Zwiększyła się podaż i różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność. Zmieniły się zarówno wzory używania – jak i rodzaj najczęściej używanych substancji. Niepokojący jest fakt, że zmieniła się również ocena stosowania niektórych narkotyków, dopuszczająca używanie niektórych substancji w efekcie podążania za modą, gdzie narkotyki stają się elementem towarzyszącym zabawom młodzieży, czy wspomagają młodych ludzi w nauce. Młodzieńcze eksperymentowanie z narkotykami sprowadza się najczęściej do doświadczeń z marihuaną, która jest najczęściej używanym przez młodzież narkotykiem.

Z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów w gminie Sępólno Krajeńskie wynika, że zdecydowana większość badanych nie miała jeszcze kontaktu z narkotykami. 94,13% gimnazjalistów oraz 81,73% starszych badanych zaznaczyło, że nie odbyło jeszcze inicjacji narkotykowej. Natomiast 5,87% uczniów młodszych (tj. 21 osób z 358 obadanych) i 18,27% starszych (tj.36 osób ze 197 badanych) przyznało się do pierwszych eksperymentów z narkotykami. Niestety, bardzo złym sygnałem uzyskanym z powyższej analizy jest fakt, że wraz z wiekiem zwiększa się częstotliwość sięgania po narkotyki.

Ta niewielka próba uczniów zażywających już narkotyki udzielała odpowiedzi na pytania, z jakimi narkotykami miała kontakt. Najczęściej w obydwóch grupach badanych pojawia się marihuana lub haszysz. Wśród uczniów gimnazjum wskazało ją 47,62% badanych, natomiast w ponadgimnazjalnej 80,56%. Amfetamina znalazła się na drugim miejscu wybrało ją – 19,05% młodszych badanych i 16,67% starszych. Triadę zamyka metamfetamina, którą próbowało już – 9, 52% uczniów gimnazjum i 8,33% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Tyle samo, bo 8,33% uczniów starszych wskazało ecstazy, natomiast młodszy uczniowie wskazali je w 4,76%. Nikt z gimnazjalistów nie wybrał substancji

wziewnych jako narkotyku, z którym miał już kontakt, w przypadku uczniów starszych było to 2,78%.

Z jakimi narkotykami miałeś kontakt?	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Marihuana lub hasz	47,62%- 10 osób	80,56%- 29 osób
Substancje wziewne	0%	2,78%- 1 osoba
Ecstasy	4,76%- 1 osoba	8,33%- 3 osoby
Amfetamina	19,05%- 4 osoby	16,67%- 6 osób
Metamfetamina	9,52%- 2 osoby	8,33%- 3 osoby
Inne jakie?	47,62%- 10 osób	19,44%- 7 osób

Tabela 8. z jakimi narkotykami miałeś kontakt?

Następnie zapytaliśmy badanych o to, czy osoby w najbliższym środowisku badanych, zażywają narkotyki. 20,95% uczniów gimnazjum zna takie osoby, w szkole ponadgimnazjalnej jest to aż 50,25%. Wśród uczniów gimnazjum takie znajomości ma 18,08% chłopców i 23,76% dziewcząt, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych 46% chłopców i 54,64% dziewcząt. Odpowiedzi udzielone przez badanych na powyższe pytanie, są bardzo niepokojące. Niestety, wraz z wiekiem rośnie liczba znajomości osób zażywających narkotyki. Co więcej, są one częstsze wśród dziewcząt. Jest to bardzo alarmujące, gdyż przebywanie z takimi osobami naraża na częstsze zachęty i pokusy na takie eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi.

Gdy zapytaliśmy badanych, czy wiedzą, gdzie i u kogo kupić narkotyki, 15,36% gimnazjalistów oraz 29,44% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że posiada taką wiedzę. Pozostałe 84,64% młodszych respondentów oraz 70,56% starszych nie posiada takiej wiedzy.

Dopalacze wśród uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych

Problem „dopalaczy” pojawił się w Europie w połowie poprzedniej dekady. W Polsce zaczął narastać w ostatnich latach. Problem dopalaczy rozwijał się na styku świata substancji legalnych i nielegalnych. „Dopalacze” oferowane są w większości krajów europejskich, a także w internecie. Wszędzie problem ten jest przedmiotem troski władz i zaniepokojenia społecznego. Nasza wiedza na temat dopalaczy jest wyrywkowa, zarówno w wymiarze farmakologicznym, jak społeczno- kulturowym. „Dopalacze” określić można jako preparaty

zawierające w swym składzie substancje psychoaktywne. Niektóre z nich są pochodzenia roślinnego, inne- syntetycznego.

Podczas badania zjawiska, jakim jest zażywanie dopalaczy, uczniowie z gminy Sępólno Krajeńskie zostali poproszeni o odpowiedź, czy kiedykolwiek używali dopalaczy. W większości, bo aż 98,60% gimnazjalistów i 94,92% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że nie. Niemniej jednak pojawił się też odpowiedzi twierdzące (1,40% uczniów młodszych – tj. 5 osób i 5,08% starszych ankietowanych- 10 osób), których nie należy lekceważyć.

Niestety, wraz z wiekiem, jak pokazują badania, blisko dwukrotnie zwiększyła się wiedza na temat tego, gdzie i u kogo kupić dopalacze. 15,74% uczniów starszych i 7,54% młodszych powiedziało, że zna takie osoby i miejsca.

Badani uczniowie gimnazjum w 43,30% uważają, iż zakup dopalaczy leży poza zasięgiem ich możliwości i jest to według nich najtrudniejsza do zdobycia substancja psychoaktywna, w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych jest to 19,80%. Z kolei 21,51% gimnazjalistów i 22,34% starszych uczniów uważa, że zdobycie dopalaczy jest trudne i trzeba się bardzo postarać. 34,01% starszych ankietowanych i 19,55% młodszych twierdzi, że jest to trudne, ale możliwe. 6,70% uczniów gimnazjum i 15,74% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uważa, że dopalacze są raczej łatwo dostępnym towarem i zakup ich nie wymaga dużego wysiłku. Pozostałe 8,12% uczniów starszych i 8,94% młodszych badanych jest zdania, że zdobycie dopalaczy jest bardzo łatwe i nie wymaga żadnego wysiłku.

Dostęp do dopalaczy w środowisku badanych jest	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
Bardzo trudny, prawie niemożliwy	8,94%	8,12%
Raczej trudny, ale warto się wysilić	6,70%	15,74%
Trudny, ale możliwy	19,55%	34,01%
Raczej łatwy, prawie każdy może kupić	21,51%	22,34%
Bardzo łatwy nie wymaga żadnego wysiłku	43,30%	19,80%

Tabela 9. Dostęp do dopalaczy w środowisku badanych

Z badań wynika, że badani w obu grupach wiekowych oceniają wysoko wiedzę na temat konsekwencji zdrowotnych stosowania dopalaczy. Ogólne skutki używania dopalaczy zna 60,89% uczniów gimnazjum oraz 59,90% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 29,95% starszych ankietowanych i 22,91% młodszych twierdzi, że zna wpływ dopalaczy

na poszczególne funkcje organizmu i narządy. Konsekwencji tych nie zna 16,20% gimnazjalistów i 10,15% uczniów starszych.

Młodzież a cyberprzemoc

Poza tradycyjną przemocą rówieśniczą można zaobserwować ciągły wzrost tzw. cyberprzemocy, zjawiska odnoszącego się do krzywdzenia innych za pośrednictwem urządzeń elektronicznych. Przeprowadzone badania wskazują na to, że jest to nasilający się problem również wśród uczniów na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Szeroka dostępność nowych technologii zwiększa ryzyko kontaktu z cyberprzemocą.

81,84% gimnazjalistów i 87,31% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznało, że wie, czym jest cyberprzemoc. Kolejne pytanie pokazało, że tylko 32,12% uczniów młodszych i 37,56% starszych przejmują się i stara się szukać pomocy wobec aktów cyberprzemocy. 32,96% gimnazjalistów i 25,89% uczniów szkół ponadgimnazjalnych ignoruje cyberprzemoc i uważa, że to nic takiego. 17,88% młodszych ankietowanych i 21,83% starszych uważa, że czasami dla żartu to nic takiego, natomiast 9,50% młodszych respondentów i 7,11% starszych nie ma nic przeciwko stosowaniu cyberprzemocy. 7,54% gimnazjalistów i 7,61% uczniów szkół ponadgimnazjalnych ma inne odczucia. Niepokojącym zjawiskiem jest zbliżony procent uczniów gimnazjum ignorujących przemoc oraz tych szukających pomocy. Co więcej, alarmującym jest wynik w obu grupach badanych na temat tego, ile osób uważa, że cyberprzemoc to nic takiego, i jest to forma żartu, w której nie widzą nic złego.

Jedną z najboleśniejszych form cyberprzemocy jest nagrywanie telefonem komórkowym filmów wideo bez zgody osoby filmowanej. 26,26% gimnazjalistów oraz 40,10% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznaje, że ktoś wbrew ich woli zrobił im zdjęcie lub nakręcił film. 42,46% młodszych ankietowanych i 41,12% uważa, iż taka sytuacja nie miała nigdy miejsca. Natomiast 31,28% gimnazjalistów i 18,78% uczniów starszych twierdzi, że nie przypomina sobie takiej sytuacji.

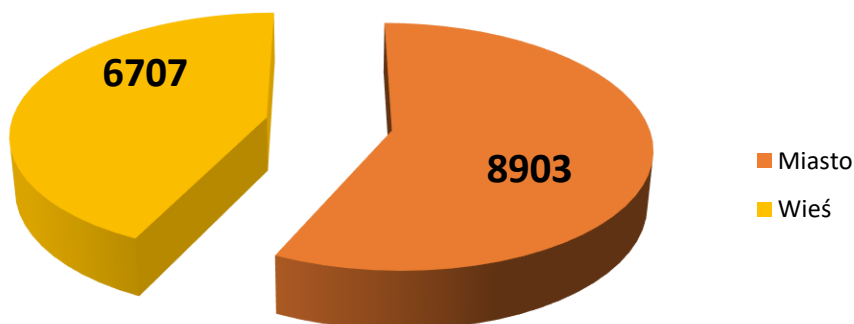
Profilaktyka współczesnych zagrożeń dotyczących korzystania z mediów powinna obejmować zarówno zagadnienia związane z kontrolą czasu spędzanego przy komputerze, jak i radzenia sobie z często zaskakującymi a czasem raniącymi lub niebezpiecznymi, zachowaniami znanych i nieznanymi osobami spotkanymi w sieci. Są to zagadnienia wymagające od osób realizujących profilaktykę szerokich horyzontów i otwarcia na nieustannie zmieniające się nowe technologie.

Rozdział II

2.1. Diagnoza: Alkoholizm i narkomania na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.

Liczba ludności zamieszkującej gminę Sępólno Krajeńskie:

Wykres nr 10

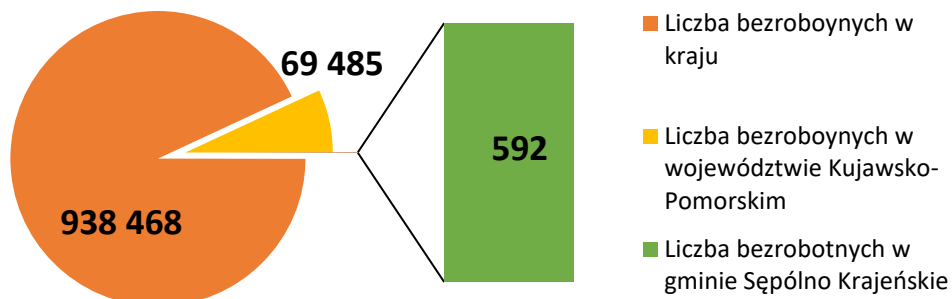
Dane Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim stan na dzień 30.09.2018 r.

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu:

Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim:

Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych w życiu osób nieposiadających zatrudnienia. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny. Budzi obawy o własny los i możliwości przetrwania całej rodziny, a także odbija się negatywnie na samopoczuciu i stanie zdrowia bezrobotnego. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Wykres nr 11

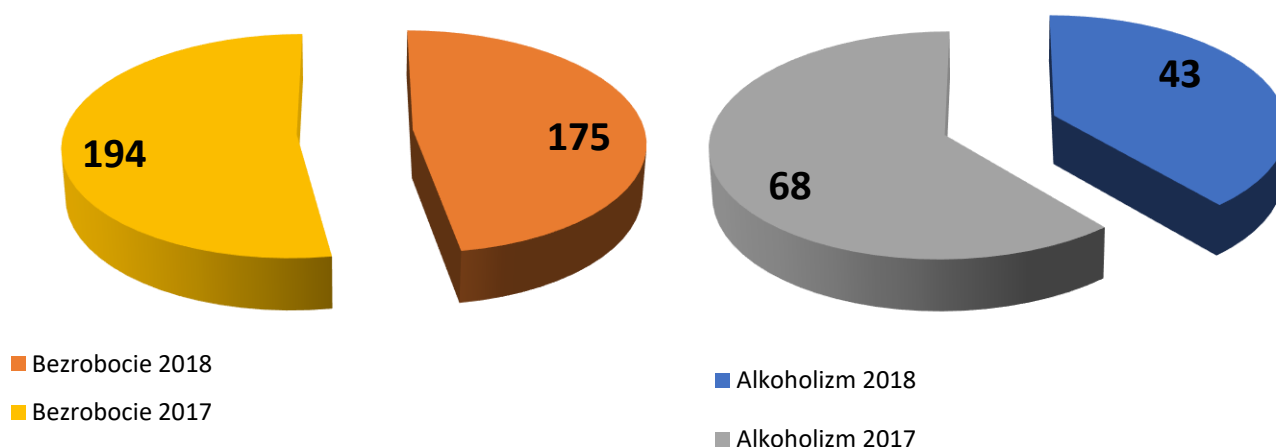

wg. danych WUP Toruń- stan na dzień 31.10.2018 r. oraz dane PUP Sępólno Kraj. stan na 30.09.2018 r.

Z danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wynika, iż na dzień 31 października 2018 roku liczba osób bezrobotnych w Polsce wyniosła 938 468 osób, w województwie kujawsko-pomorskim 69 485 osób, natomiast na terenie gminy Sępólno Krajeńskie według danych Powiatowego Urzędu Pracy liczba osób bezrobotnych to 592.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim:

Wykres nr 12 i 13

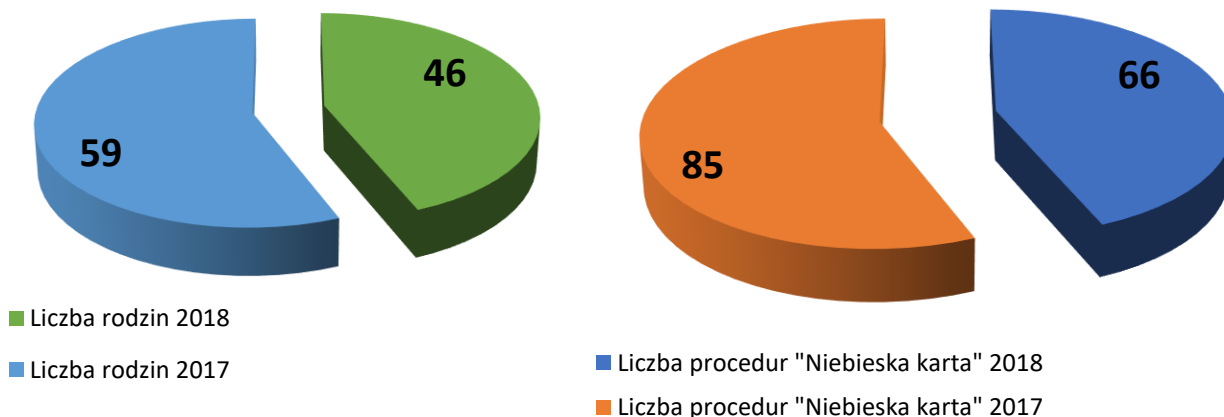

Dane - sprawozdanie MPRiPS-03 z dnia 31.12.2017 r. i 30.06.2018 r.

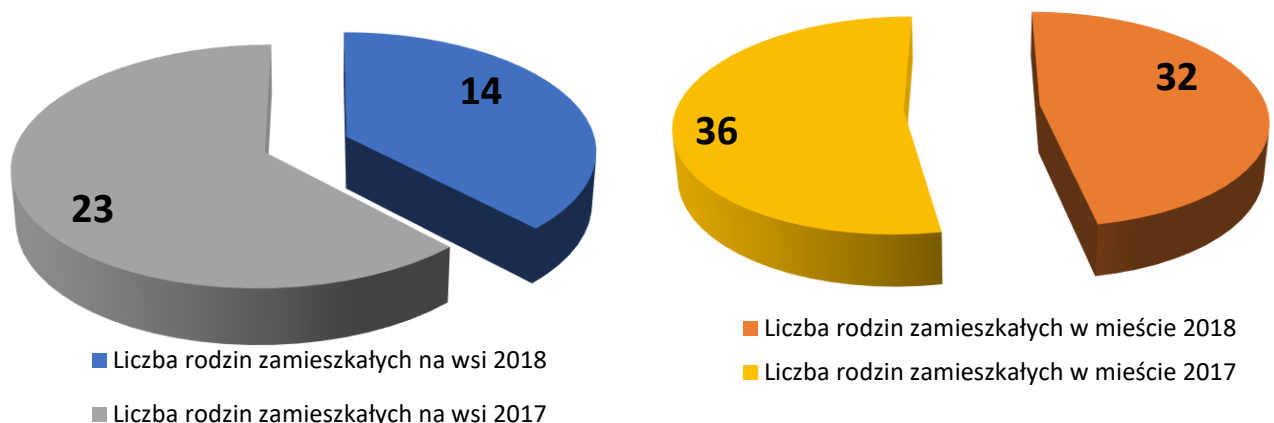

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na dzień 30 czerwca 2018 roku liczba rodzin, w których występowało bezrobocie to 175 jest to 490 osób. Alkoholizm stwierdzono w przypadku 43 rodzin tj. 71 osób. W 2018 roku odnotowano problem narkomanii w statystykach Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, która dotyczyła 1 rodziny tj. 1 osoby.

Wykres nr 14 i 15

Wykres nr 16 i 17

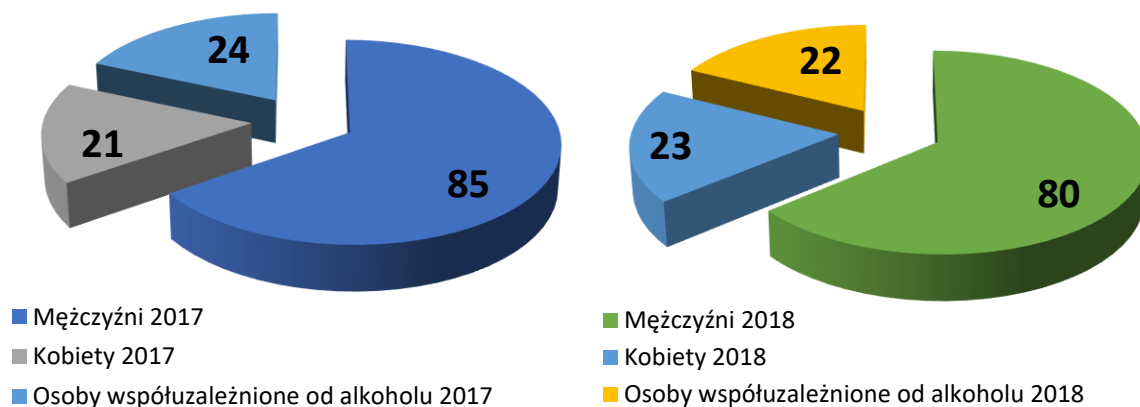
Dane – Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim z dnia 31.12.2017 r. i 30.09.2018 r.

Związek pomiędzy nadużywaniem alkoholu a przemocą, nie ma charakteru przyczynowo skutkowego, można jedynie mówić o współwystępowaniu. Alkoholizm w rodzinie należy traktować jako czynnik ryzyka pojawienia się przemocy w rodzinie. Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w roku 2017 wszczęto 85 procedur „Niebieska Karta” w 59 rodzinach, z czego 23 rodzin mieszka na wsi natomiast 36 rodzin zamieszkuje w mieście. W okresie od stycznia do 30 września 2018 roku wszczęto 66 procedur „Niebieska Karta” w 46 rodzinach, z czego 32 rodzin zamieszkuje w mieście, a 14 na wsi.

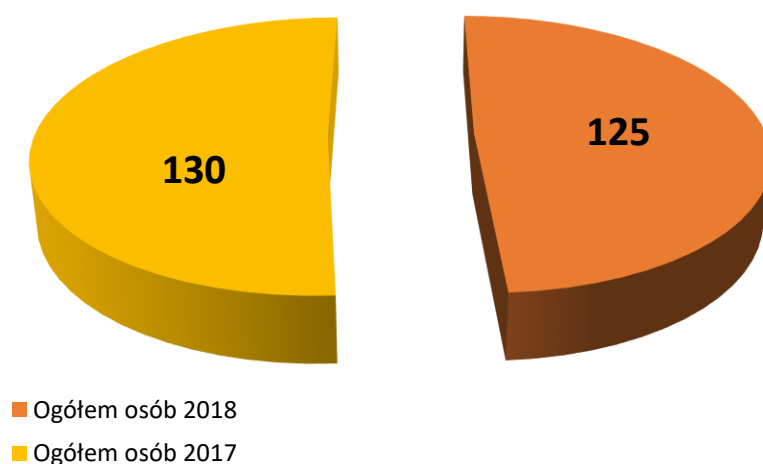
NZOZ „Jantar” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Sępólnie Krajeńskim:

Poniższe dane przedstawiają liczbę osób, które skorzystały z usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współzależnionych w okresie do 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie od stycznia do września 2018 roku.

Wykres nr 18 i 19

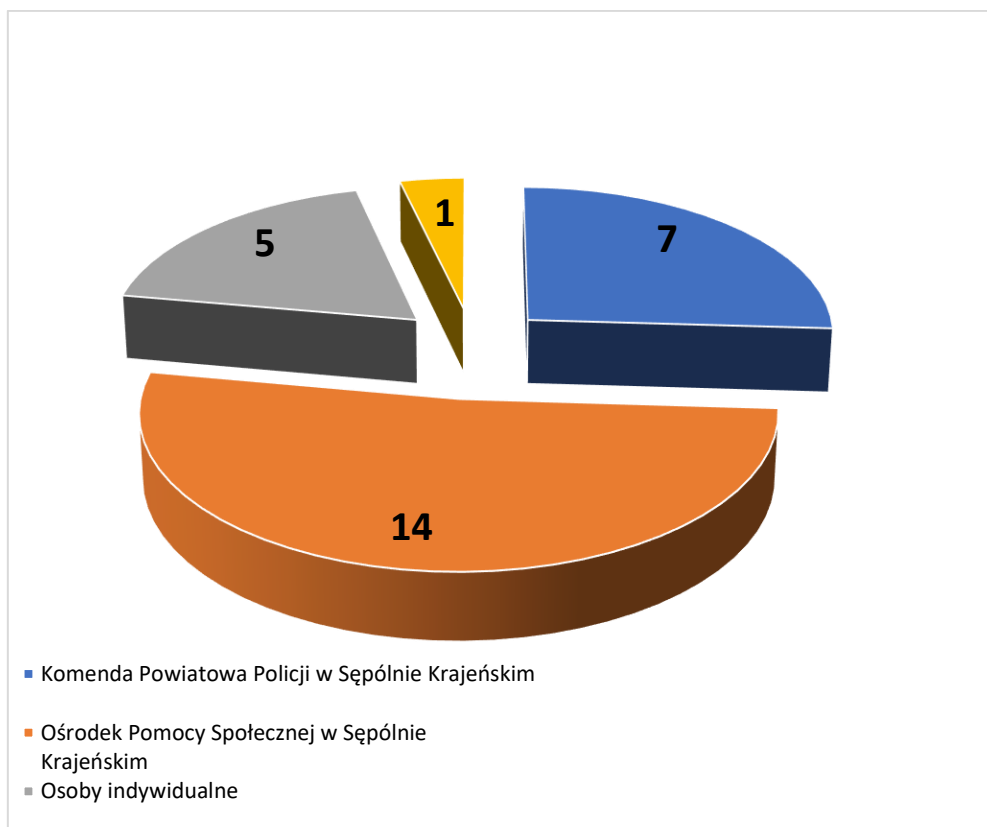
Wykres nr 20

Dane na dzień 31.12.2017 r. i 30.09.2018 r. - NZOZ „JANTAR” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Sępólnie Krajeńskim.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim:
w ramach swojej działalności podejmuje między innymi działania mobilizujące osoby do poddania się diagnozie oraz podjęcia ewentualnego leczenia oraz terapii.

Wykres nr 21

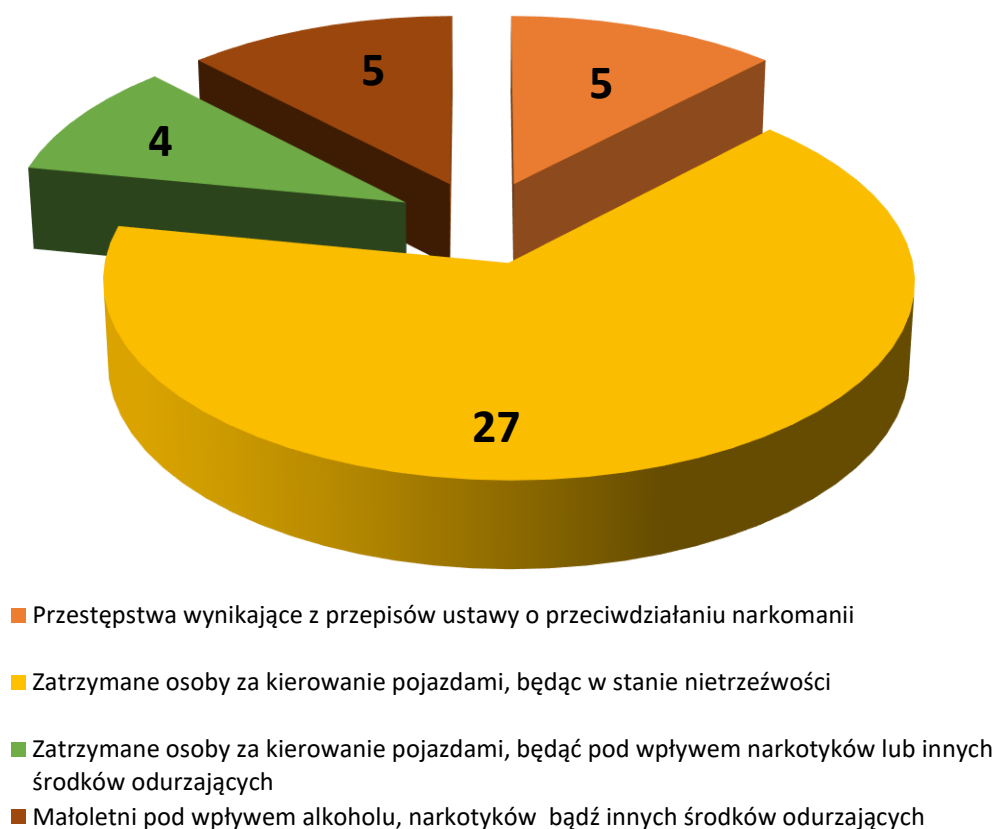
Dane na dzień 30.09.2018 r. – GKRPA w Sępólnie Krajeńskim.

Jak wynika z danych GKRPA do komisji wpłynęło 27 wniosków o wszczęcie postępowania celem skierowania osób na terapię. Zespół motywacyjno-monitorujący wezwał na spotkania 84 osoby, z których zgłosiło się tylko 22 osób, do terapeuty skierowano 22 osoby. Komisja skierowała do Sądu 13 wniosków o zastosowanie leczenia przymusowego.

Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim:

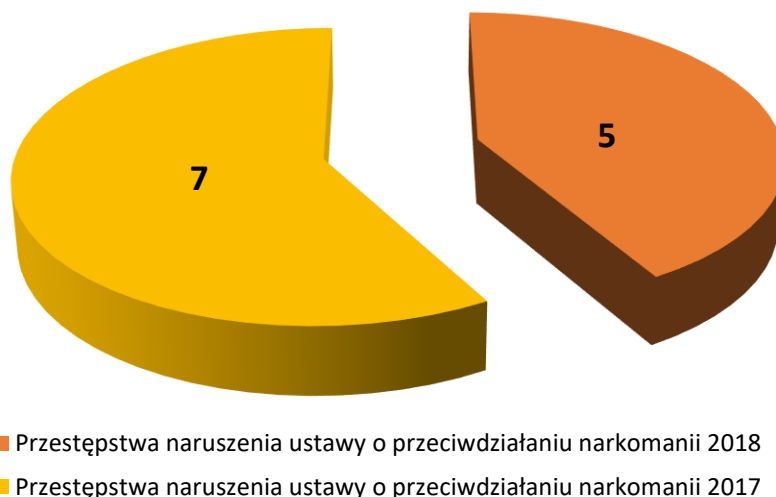
Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowała w okresie od stycznia do września 2018 roku 5 przestępstw wynikających z przepisów Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii, 27 osób zostało zatrzymanych za kierowanie pojazdami, będąc w stanie nietrzeźwości, 4 osoby zostały zatrzymane za kierowanie pojazdami będąc pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających oraz 2 osoby małoletnie pod wpływem narkotyków i 3 osoby małoletnie pod wpływem alkoholu.

Wykres nr 22

Dane na dzień 30.09.2018 r. - Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim.

Wykres nr 23

Dane pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim na dzień 31.08.2017 r. oraz na dzień 30.09.2018 r.

Według danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowano na terenie gminy Sępólno Krajeńskie przypadki przestępstw naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

- w 2017 roku- 7 przypadków (dane na dzień 31.08.2017 r.).
- w 2018 roku- 5 przypadków (dane na dzień 30.09.2018 r.),

Dane dotyczące Punktu Konsultacyjno-Profilaktycznego ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Stowarzyszeniu „Dorośli-Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim:

W okresie od stycznia do 30 września 2018 roku odbyły się dyżury, podczas których:

- ✓ udzielono 76 porad dotyczących funkcjonowania Punktu, informacji o konsekwencjach zażywania narkotyków, dopalaczy o objawach i reakcjach po ich zażyciu,
- ✓ przeprowadzono 32 rozmowy bezpośrednie z rodzicami, opiekunami i osobami eksperymentującymi w Punkcie dotyczących problemu narkomanii i dopalaczy,
- ✓ odbyło się 48 spotkań z osobami nieletnimi eksperymentującymi z marihuaną oraz dopalaczami ,
- ✓ odbyło się 18 spotkań z osobami uzależnionymi od narkotyków,
- ✓ wydano 31 testów sprawdzających zawartość narkotyku w moczu,

- ✓ w ciągu 9 miesięcy br. przeprowadzono szkolenia profilaktyczne dot. kontaktu z nikotyną, alkoholem, narkotykami oraz dopalaczami dla młodzieży oraz rodziców i opiekunów prawnych.

Jak wynika z powyższego, problem związany z narkotykami na terenie naszej gminy istnieje i należy wdrożyć odpowiednie programy by minimalizować szkody zdrowotno-społeczne związane z używaniem substancji zmieniających świadomość oraz duży nacisk kłaść na edukację i profilaktykę w tym zakresie.

Rozdział III

3.1. Zasoby umożliwiające realizację Programu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki i możliwości. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, alkoholizmu czy narkomanii itd.

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Celem działalności Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielanie kompleksowej pomocy osobom znajdującym się w kryzysowych sytuacjach życiowych, którzy nie znajdują sposobów samodzielnego poradzenia sobie z problemem i nie mają wystarczającego wsparcia w swoim otoczeniu. Punkt Interwencji Kryzysowej zapewnia bezpłatne wsparcie specjalistów: pracownik socjalny, prawnik, socjoterapeuta, kurator sądowy, poradnictwo rodzinne, psycholog.

Zespół Interdyscyplinarny w Sępólnie Krajeńskim

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, kurator sądowy.

Głównymi celami ZI są: pomoc rodzinom, osobom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów związanych z przemocą w rodzinie, efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu, współdziałanie z innymi podmiotami, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim

Komisja działa na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład jej wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Główne zadania GKRPA: prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z ZZA i ich rodzin, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona ich przed przemocą, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych oraz profilaktyki.

Punkt Konsultacyjno - Profilaktyczny ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Stowarzyszeniu „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

Punkt Konsultacyjno- Profilaktyczny ds. Przeciwdziałania Narkomanii zajmuje się: pierwszym kontaktem i diagnozą młodych ludzi

eksperymentujących z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi, informowaniem rodziców, opiekunów jak rozpoznać czy dziecko ma kontakt z narkotykami, rozpowszechnianiem bezpłatnych testów sprawdzających zawartość narkotyków w moczu, prowadzeniem szkoleń w zakresie rozpoznawania i sygnałów świadczących o kontakcie dziecka z narkotykami dla nauczycieli i rodziców, zajęciami informacyjno – profilaktycznymi dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Placówki Oświatowe

Instytucje oświatowe podejmują działania, aby wprowadzić własny i dostosowany do potrzeb program profilaktyczny.

Pomoc psychologiczno– pedagogiczna polega między innymi na: podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki, prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia, organizacji zajęć psychoedukacyjnych w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganiu zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspieraniu ich rozwoju, organizacją warsztatów dla rodziców i nauczycieli w celu doskonalenia umiejętności z zakresu komunikacji społecznej oraz umiejętności wychowawczych.

Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim

Jednym z podstawowych zadań jakie realizuje policja jest inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie zjawiskom kryminogennym, współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

Policjanci z KPP w Sępólnie Krajeńskim prowadzą m.in.

działania prewencyjne mające na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży ze szkół konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu czy też eksperymentowaniem z innymi substancjami zmieniającymi świadomość. Działania prewencyjne skierowane są także do osób dorosłych. Funkcjonariusze policji we współpracy z tut. Ośrodkiem Pomocy Społecznej prowadzą monitoring w rodzinach, gdzie wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta

„JANTAR” w Sępólnie Krajeńskim

stawia sobie za cel (przy współpracy z innymi instytucjami): poprawę sytuacji materialno-bytowej rodzin i osób żyjących w ubóstwie, zmniejszenie zjawiska bezdomności, alkoholizmu, narkomani i innych patologii społecznych, współpracę z organami administracji publicznej oraz z innymi organizacjami pozarządowymi, inicjowanie i rozwijanie życia koleżeńkiego członków i sympatyków Stowarzyszenia, podejmowania innych działań sprzyjających realizacji misji i celów statutowych Stowarzyszenia.

NZOZ „Jantar” Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Sępólnie Krajeńskim

Ośrodek prowadzi: sesje indywidualne osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, zajęcia grupowe dla uzależnionych i osób współuzależnionych, indywidualne wsparcie psychologiczne dla uzależnionych i współuzależnionych, grupę OPT realizującą Osobisty Plan Terapii dla osób z ZZA (grupa terapeutyczna – pogłębiona), grupę terapeutyczno - warsztatową (głód alkoholowy) dla osób uzależnionych od alkoholu, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne skierowane do młodzieży, które prowadzą nieodpłatnie terapeuci dotyczące tematyki uzależnienia od alkoholu i jego skutków.

Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim

Jest specjalistyczną placówką wsparcia dziennego, której działania koncentrują się wokół: zapewnienia opieki dzieciom wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w rodzinach z problemem alkoholowym oraz w środowiskach niekorzystnych dla ich rozwoju, udzielania wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom zaburzonym i skrzywdzonym przez los, diagnozowania sytuacji dziecka i rodziny, wyposażania młodych ludzi w umiejętności radzenia sobie z trudnymi życiowymi problemami i sytuacjami, pokazywania jak można atrakcyjnie, twórczo i bezpiecznie spędzić czas wolny, wsparcia rodziców w procesie wychowania i radzenia sobie z trudnymi życiowymi sytuacjami, zapewnienia pomocy w nauce.

„Stowarzyszenie Dorosli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim skupia się m. in. na zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. Ponadto prowadzi Klub Młodych Twórców, który jest miejscem spotkań młodych ludzi i umożliwia: wymianę doświadczeń, wspomaganie i rozwijanie potencjału twórczego młodzieży, motywowanie młodzieży do samodzielnego poszukiwania różnych rozwiązań ich problemów, kreowanie liderów młodzieżowych, autokreację i pracę nad sobą, integrowanie młodzieży różnych środowisk, kultur i subkultur, propagowanie lokalnej kultury, elementów ludowości oraz turystycznych walorów naszego regionu w twórczej aktywności młodzieży, stowarzyszenie w swoich szeregach skupia wolontariuszy z różnych krajów i angażuje ich w działalność na rzecz społeczności lokalnej.

Biblioteka Publiczna
im J. Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim

Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim

Biblioteka pełni funkcję ogólnodostępnej biblioteki publicznej, która ma za zadanie upowszechniać wiedzę i kulturę w społeczeństwie. W/w instytucja podejmuje również różnego rodzaju przedsięwzięcia skierowane do dzieci i młodzieży związane z profilaktyką uzależnień.

Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim

Nadrzędnym celem działania CKiS jest pozyskanie i przygotowanie środowiska lokalnego do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenie jej wartości. Ma w swojej ofercie zajęcia jako atrakcyjną formę spędzania czasu wolnego z dala od alkoholu i narkotyków. Zajęcia te skierowane są do dzieci i młodzieży, mają charakter edukacyjny, również w obszarze dotyczącym problemu uzależnienia.

Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Krajeńskim

Przedmiotem działalności Centrum Sportu i Rekreacji jest realizowanie zadań własnych gminy Sępólno Krajeńskie z zakresu kultury fizycznej, sportu i rekreacji, m.in.: organizacja zajęć, zawodów, imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych, propagowanie i realizacja wszystkich usług w zakresie sportu i masowej kultury fizycznej. Dzięki współpracy z Centrum Sportu i Rekreacji Ośrodek Pomocy

Społecznej organizuje różnego rodzaju przedsięwzięcia sportowe (Turniej „Pluszowy Miś”, Turniej Piłkarski „Dzikich Drużyn”, Turniej Piłki Siatkowej) dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Sępólno Krajeńskie mające na celu wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego z dala od wszelkiego rodzaju używek.

Rozdział IV

1.1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania.

Podstawowe cele programu:

1. Ograniczenie rozmiarów negatywnych następstw nadużywania alkoholu.
2. Kształtowanie postaw abstynenckich wśród mieszkańców gminy a w szczególności młodzieży.
3. Zwiększanie świadomości społeczności lokalnej w zakresie postrzegania problemów alkoholowych.
4. Podniesienie wiedzy na temat konsekwencji nadużywania alkoholu, palenia tytoniu u dzieci, młodzieży oraz dorosłych.
5. Promowanie postaw trzeźwościowych.
6. Podnoszenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele są realizowane poprzez następujące zadania:

Zadanie I		
Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim	luty – grudzień 2019 r. 22.000,00 zł

Zadanie II

Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych

Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Działalność Świetlicy Terapeutycznej m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, dożywianie.		
Warsztaty umiejętności rodzicielskiej, których efektem będzie m. in. zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.	Otwarty konkurs ofert przeprowadzony przez Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim w ramach współpracy z placówkami wsparcia dziennego na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	styczeń – grudzień 2019r.
Sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej.		65.000,00 zł
Praca ze stałymi grupami dzieci oraz w kontakcie indywidualnym.		
Przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo- terapeutycznych dla dzieci.		
Współpraca z rodziną dziecka (m. in. diagnoza sytuacji rodzinnej, rozwiązywanie problemów rodziny, omawianie postępu dziecka w procesie socjoterapii.	Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim	
Współpraca z instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problembów, głównie z zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.		

Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach wsparcia dziennego realizujących zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Dofinansowanie obozu socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych stanowiącego uzupełnienie całorocznej pracy dzieci w Świetlicy Terapeutycznej	Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim	czerwiec – lipiec 2019 r. 17.000,00 zł
Organizowanie i finansowanie supervizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych		
Tworzenie systemowego wsparcia w postaci szkolenia pn. "Dzieci z problemem FAS- dzieci z płodowym zespołem alkoholowym" dla rodziców oczekujących i planujących dzieci oraz osób pracujących z małymi dziećmi	Centrum Małego Dziecka i Rodziny w Sępólnie Krajeńskim	czerwiec – sierpień 2018r. 2.000,00 zł
Zadanie III		
Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności pomoc w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Praca psychologa, socjoterapeuty, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, prawnika, poradnictwo rodzinne	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim Punkt Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim	styczeń – grudzień 2019 r. 29.000,00 zł
Organizowanie cyklicznych szkoleń i konferencji dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz osób	Zespół Interdyscyplinarny w Sępólnie Krajeńskim Ośrodek Pomocy Społecznej	styczeń – grudzień 2019 r. 16.000,00 zł

zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	w Sępólnie Krajeńskim Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim	
Praca w grupach roboczych		
Wizyty pracowników socjalnych z funkcjonariuszami policji w środowiskach, gdzie wdrożono procedurę „Niebieskiej karty”	Oświata Ochrona Zdrowia Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim	

Zadanie IV		
Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek zawartych w art. 24 ustawy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Członkowie oraz Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim	
Praca w ramach zespołów motywujących	Wynagrodzenie dla członków Komisji ustala się za posiedzenie Komisji w wysokości. Przewodniczący 20%, Zastępca 20%, Sekretarz 40%, Członek- koordynator programu 20 %, Członek 10 %.	styczeń – grudzień 2019 r. 49.500,00 zł
Przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym m.in. (opinie biegłego psychologa i psychiatry sądowego)		
Opiniowanie wniosków	najniższego wynagrodzenia	

o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	pracownika określonego przez ministra właściwego do spraw pracy. (w przypadku posiedzenia gminnej komisji dwa razy w miesiącu sekretarz otrzymuje za 1 posiedzenie 40% najniższego wynagrodzenia określonego przez ministra właściwego ds. pracy, za 2 posiedzenie 10% w/w wynagrodzenia), zwrot kosztów podróży członków GKRPA, którzy uczestniczyli w szkoleniach.	
---	---	--

Zadanie V Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Wsparcie programów profilaktycznych szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim	
Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych (organizacja Turnieju „Pluszowy Miś” , Turnieju Piłkarskiego „Dzikich Drużyn”, Turnieju Piłki Siatkowej)	Szkoly Podstawowe, Ponadpodstawowe z terenu gminy Sępólno Krajeńskie Organizacje Pozarządowe Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim	styczeń – grudzień 2019 r. 35.500,00 zł
Wspomaganie działań prewencyjnych KPP w Sępólnie Krajeńskim	Świetlica Terapeutyczna Sołectwa	

Zorganizowanie gwiazdki dla dzieci i ich rodziców uczęszczających do Świetlicy Terapeutycznej	Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim Oddział Odwykowy Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu	
Promocja życia w trzeźwości		
Wsparcie finansowe wypoczynku letniego dzieci z rodzin dysfunkcyjnych		
Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.		
Działania profilaktyczne uświadamiające niebezpieczne następstwa zażywania dopalaczy oraz palenia tytoniu.		

Zadanie VI		
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i grup samopomocowych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Profilaktyka, działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych u osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych.	Otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim	styczeń – grudzień 2019 r. 19.000,00zł.

Rozdział V

5.1. Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania.

Podstawowe cele programu:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat negatywnych konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych oraz podkreślenie znaczenia działań profilaktycznych.
2. Zwiększenie zasobów profesjonalnie przygotowanych osób realizujących działalność profilaktyczną.
3. Współpraca z różnego rodzaju instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem narkomanii.
4. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej.

Cele są realizowane poprzez następujące zadania:

Zadanie I		
Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
Prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do określonych grup docelowych (młodzieży z terenu gminy Sępólno Krajeńskie)	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, Punkt Interwencji Kryzysowej w Sępólnie Krajeńskim, Organizacje pozarządowe	styczeń – grudzień 2019 r. 15.000,00zł

<p>Pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki, • wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach, • uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii, • dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii. 	<p>otwarty konkurs ofert przeprowadzony przez Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim</p>	
---	---	--

Zadanie II Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.		
Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
<p>Wspieranie szkół z terenu gminy Sępólna Krajeńskiego w rozwijaniu działań profilaktycznych</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim,</p>	<p>styczeń – grudzień 2019 r.</p>
<p>Wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych</p>	<p>Placówki oświatowe w gminie Sępólna Krajeńska,</p>	<p>w okresie roku szkolnego</p>
<p>Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami</p>	<p>Organizacje pozarządowe</p>	<p>styczeń – grudzień 2019 r.</p>

Zadanie III

Szkolenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii, zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.

Nazwa działania	Podmioty realizujące	Realizacja i koszt
<p>Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracowników szkół i placówek oświatowych, • pracowników socjalnych, • socjoterapeutów pracujących w świetlicy terapeutycznej, • kuratorów sądowych, dzielnicowych, specjalisty ds. nieletnich 	<p>Organizacje pozarządowe</p>	<p>styczeń – grudzień 2019 r.</p> <p>(koszty uwzględniono w zadaniu I)</p>
<p>Prowadzenie stałego systemu wymiany informacji na temat działań podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z posiadaniem, zażywaniem substancji psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki oświatowe w gminie Sępólno Krajeńskie, • Świetlica Terapeutyczna w Sępólnie Krajeńskim, • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Sępólnie Krajeńskim, • Liceum Ogólnokształcące w Sępólnie Krajeńskim, • Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim, • Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Doktor” w Sępólnie Krajeńskim, • NZOZ SPAMED w Sępólnie Krajeńskim, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Diagnostyczno- Leczniczy „BONUS-PLUS” w Sępólnie Krajeńskim • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sępólnie Krajeńskim, <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Kuratorów Sądowych, • Inne instytucje i organizacje pozarządowe, 	
--	---	--

Rozdział VI

Wskaźniki monitoringu w 2019 roku i spodziewane efekty realizacji Programu.

1. Liczba osób objętych terapią.
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi- m.in. współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
3. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.

Spodziewane efekty realizacji Programu:

1. Zwiększenie udziału dzieci i młodzieży w formach alternatywnego spędzania czasu wolnego.
2. Wzrost wiedzy mieszkańców gminy na temat możliwości uzyskania pomocy.
3. Pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
4. Zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych na temat negatywnych skutków uzależnień.
5. Zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających.
6. Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży jak również pomocy osobom uzależnionym.

Rozdział VII

Wszystkie zadania uwzględnione w niniejszym programie oparte są na Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.), Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.), Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998

ze zm.), Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.). Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016- 2020.

Źródła finansowania programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, stanowiących dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100% wydatków). Plan budżetu na 2019 rok to kwota 270.000,00 złotych. W przypadku wzrostu uzyskania dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o 10% w roku 2019- środki te zostaną wykorzystane zgodnie z niniejszym programem.

Sposób kontroli realizacji programu

Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 sprawuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej składa roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania programu Burmistrzowi Sępólna Krajeńskiego oraz Radzie Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim.